

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 49/2023-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s. r. o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO 50 120 000, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Anton Slamka, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 57 C 26/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 57 C 26/2019 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava V **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 57 C 26/2019 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume **2 000 eur**, ktoré **j e** mu Okresný súd Bratislava V **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava V **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **758,53 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto nálezu sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhuje uloženie príkazu okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň sa domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej priložených, ako aj vyžiadaného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie ústavný súd zistil nasledujúce skutočnosti:

- Dňa 3. júna 2019 podal sťažovateľ proti Slovenskej republike zastúpenej Národným bezpečnostným úradom (ďalej len „žalovaná“) žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Okresný súd vyzval sťažovateľa 22. júna 2019 na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý sťažovateľ zaplatil 29. júla 2019.

- Dňa 5. septembra 2019 okresný súd vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe. Na výzvu reagovala žalovaná podaním 10. októbra 2019.

- Okresný súd vyzval žalovanú 16. októbra 2019 na preukázanie oprávnenia konať v mene žalovanej. Žalovaná na výzvu reagovala podaním 17. októbra 2019.

- Dňa 26. novembra 2019 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu žalovanej. Na výzvu reagoval sťažovateľ podaním 9. januára 2020. Stanovisko sťažovateľa bolo 26. marca 2020 doručované na vyjadrenie žalovanej.

- Okresný súd nariadil 22. júna 2020 termín pojednávania na 15. október 2020. Nariadený termín pojednávania bol 6. októbra 2020 zrušený z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne do starobného dôchodku.

- Spis bol 8. decembra 2020 pridelený novej zákonnej sudkyňi Mgr. Zite Leimbergerovej. K ďalšiemu prideleniu veci novej zákonnej sudkyňi JUDr. Tatiane Forgáčovej došlo 8. decembra 2021.

- Dňa 14. júla 2022 bola vec sťažovateľa opätovne pridelená novej zákonnej sudkyňi JUDr. Márii Filovej. Dňa 29. decembra 2022 bolo nariadené pojednávanie na 8. február 2023. K zrušeniu nariadeného termínu pojednávania došlo 23. januára 2023 z dôvodu žiadosti ústavného súdu o predloženie kompletného spisového materiálu. Spis bol ústavnému súdu doručený 27. januára 2023 a 31. januára 2023 doručovaný späť okresnému súdu, ktorý následne na 15. máj 2023 nariadil nový termín pojednávania.

3. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 49/2023-14 zo 7. februára 2023 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v napadnutom konaní a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstatou argumentácie sťažovateľa je existencia zbytočných prietáhov v napadnutom konaní okresného súdu. Podľa sťažovateľa postup okresného súdu umožňuje žalovanej vyhýbať sa zodpovednosti, a to „zbytočným naťahovaním súdneho procesu“.

5. Sťažovateľ zdôrazňuje, že z dôvodu nečinnosti okresného súdu podal vo veci predsedovi okresného súdu dve sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní, a to 21. decembra 2020 a 10. novembra 2022. Od posledného vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti (15. november 2022) však nedošlo k žiadnej zmene vo veci, a teda konanie je už viac ako 2 roky v štádiu, ktoré je v rozpore so základnými zásadami Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a základnými ústavnými princípmi ochrany ľudských práv.

6. Procesný postup okresného súdu považuje sťažovateľ za taký, ktorý nerešpektuje zásadu hospodárnosti konania. Imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces je aj právo na rozhodnutie v tzv. primeranej lehote, teda bez zbytočných prietáhov v konaní.

7. Vo veci je dôvodné podozrenie, že postup okresného súdu sa vyznačuje nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou, ktorej dôsledkom sú zbytočné prietahy v napadnutom konaní, a to vo veci pre sťažovateľa ako žalobcu obzvlášť dôležitej. Sťažovateľ je odkázaný na svoj zákonný nárok na náhradu škody, a tým aj odkázaný na rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

8. Postupom okresného súdu bola sťažovateľovi spôsobená predovšetkým citová ujma, ktorá spočíva v pocite právnej neistoty, krivdy a úzkosti zo vzniknutej situácie, keďže okresný súd ani po viac ako 2 rokoch vo veci nezačal riadne konať.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

9. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie na výzvu ústavného súdu zo 16. februára 2023 na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti reagovala predsedníčka okresného súdu, ktorá v prípise č. k. Spr 3048/2023 z 24. marca 2023 oznámila, že okresný súd koná podľa personálnych možností s prihliadnutím na zaťaženosť pridelených súdnych oddelení. K obdobiam nečinnosti a neefektívnej činnosti v napadnutom konaní došlo v dôsledku kritickej personálnej situácie súvisiacej s masívnou generačnou obmenou sudcov, ktorá kulminovala v roku 2020, v súvislosti s čím došlo k viacnásobnému prerozdeleniu spisov. V závere poukázala na enormnú zaťaženosť sudcov vzhľadom na nedostatočne efektívne obsadzovanie nových miest sudcov.

10. V súvislosti so sumou požadovaného finančného zadostučinenia predsedníčka okresného súdu poukazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 69/2011 z 3. mája 2011, ktorým bolo v dôsledku

neprimeranej dĺžky konania v rozsahu viac ako 9 rokov priznané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 eur.

III.2. Replika sťažovateľa:

11. Vyjadrenie predsedníčky okresného súdu ústavný súd zaslal na prípadné zaujatie stanoviska sťažovateľovi, ktorý v reakcii v prípise doručenom ústavnému súdu 4. apríla 2023 konštatoval odlišnosť veci, na ktorú vo svojom prípise predsedníčka okresného súdu v súvislosti so sumou priznaného finančného zadosťučinenia poukazuje. Zdôraznil v podstatnom k sume finančného zadosťučinenia, že zohľadňoval celkovú dobu napadnutého konania, ktorá predstavuje 3 roky a 5 mesiacov, t. j. 41 mesiacov, počas ktorých nebolo rozhodnuté. Počet mesiacov následne sťažovateľ vynásobil sumou 81,13 eur, pričom výslednú sumu valorizoval, aby „zostala zachovaná hodnota ujmy pomerom 2.03“, pričom výslednú sumu 6 752,45 eur znížil na sumu 5 000 eur. V závere konštatoval, že zotrváva na podanej ústavnej sťažnosti a jej dôvodoch.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní okresného súdu a sťažovateľa, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

13. Sťažovateľ podstatnou časťou argumentácie tvrdí, že zo strany okresného súdu konajúceho v jeho veci došlo k vzniku zbytočných prietahov. Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikaturu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatury, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

16. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 CSP. V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

17. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

18. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zo strany orgánu verejnej moci. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť prejednáwanej veci obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdництва (III. ÚS 172/2018, IV. ÚS 437/2022). Skutočnosti vyplývajúce zo spisu rovnako nenaznačujú, žeby v konkrétnych okolnostiach veci išlo o konanie po skutkovej či právnej stránke zložitejšie. Skutkovou či právnou zložitou veci neargumentuje ani okresný súd. Napokon skutočnosť, že okresný súd do podania ústavnej sťažnosti vykonával len procesné úkony doručovania žaloby a vyjadrení k nej a vo veci sa neuskutočnilo žiadne pojednávanie, svedčí o tom, že zbytočné prietahy v tomto prípade nemožno ospravedlniť ani faktickou zložitou veci.

19. Pokiaľ ide o druhé kritérium, ktorým je správanie sťažovateľa ako strany sporu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k predĺženiu napadnutého konania, keďže na výzvy okresného súdu reagoval v primeraných lehotách.

20. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nečinnosťou všeobecného súdu, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), ale aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

21. Vzhľadom na skutočnosti zistené zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu sa po podaní žaloby vyznačoval nečinnosťou a neefektívnou činnosťou, ktorú nemožno z ústavnoprávneho hľadiska tolerovať. Obdobie od podania žaloby (jún 2019) až do marca 2020 bolo zamerané výlučne na jednoduché procesné úkony doručovania žaloby a vyjadrení k nej. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené až na október 2020, t. j. až po viac ako roku od podania žaloby, čo nemožno považovať za postup, ktorý by efektívne smeroval k odstráneniu právnej neistoty sporovej strany. Pojednávanie bolo napokon z dôvodu odchodu

zákonnej sudkyne do starobného dôchodku zrušené, pričom v ďalšom období trvajúcom jeden rok a desať mesiacov (október 2020 až júl 2022) sa úkony okresného súdu zameriavali výlučne na prerozdelenie spisu novým zákonným sudcom, čo nemožno z hľadiska základnej povinnosti súdu a sudcu považovať za taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý by smeroval k čo najskoršiemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa.

22. Zrušenie v poradí druhého pojednávania, ktoré bolo nariadené na 8. február 2023, a jeho preročenie na 15. máj 2023 spôsobilo, že vo veci, ktorá v čase meritórneho prerokovania ústavnej sťažnosti trvala takmer 4 roky sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie, na ktorom by došlo k vecnému prejednaniu žalobného nároku, čo nie je z hľadiska účinnej ochrany práva sporovej strany na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavne akceptovateľné.

23. Na podklade už uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že nečinnosť okresného súdu a neefektívna činnosť v napadnutom konaní, v dôsledku ktorej dosiaľ nedošlo k uskutočneniu ani jedného z nariadených pojednávanií, na ktorom by došlo k vecnému prejednaniu žaloby, vedie k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Obranu okresného súdu, ktorej podstatou je zdôraznenie celkovej vysokej zaťaženia zamestnancov okresného súdu vrátane sudcov a poddimenzovanosti personálneho zabezpečenia, nemôže ústavný súd akceptovať. V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet zamestnancov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (II. ÚS 40/97, III. ÚS 17/02, III. ÚS 69/2011). Rovnako v zmysle judikatúry ESLP je na členských štátoch, aby organizovali svoje právne systémy takým spôsobom, aby zaručili rozhodnutie o veci v primeranej lehote, preto nadmerné pracovné zaťaženie nemožno vziať do úvahy (porov. Vocaturo proti Taliansku, rozhodnutie z 24. 5. 1991, Séria A č. 206-C, § 17; Cappello proti Taliansku, rozhodnutie z 27. 2. 1992, Séria A č. 230-F, § 17; Bieliński proti Poľsku, č. 48762/19, rozhodnutie z 21. 7. 2022, § 46).

24. S prihliadnutím na už uvádzané skutočnosti, berúc do úvahy neefektívnu činnosť a ničím neodôvodnenú nečinnosť okresného súdu, ktorá spôsobila, že vec sťažovateľa nie je ani po takmer 4 rokoch od začatia konania právoplatne skončená, ústavný súd konštatuje, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

25. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie vedené okresným súdom nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu vo veci ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy

a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

26. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

27. Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur z dôvodov uvedených v časti II tohto nálezu.

28. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

29. Už len pre úplnosť ústavný súd v reakcii na argumenty sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu k stanoveniu sumy primeraného finančného zadosťučinenia zdôrazňuje, že stanovenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia sa spravuje pravidlami nemajúcimi charakter matematického vzorca, v ktorom by bola premennou výlučne len doba nečinnosti či suma za stanovenú dobu nečinnosti všeobecného súdu, ale špecifikami konkrétneho prejednávaneho prípadu (m. m. IV. ÚS 342/2020). Aj z uvedeného dôvodu preto pre uplatnenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia nemôže sám osebe obstať matematický vzorec uvádzaný sťažovateľom, či odkaz okresného súdu na nález vydaný v roku 2011 za iného skutkového a právneho stavu (bod 10 tohto nálezu). Navyše predsedníčkou okresného súdu poukazované odôvodnenie obsiahnuté v náleze ústavného súdu, na podklade ktorého pre sumu finančného zadosťučinenia bola rozhodujúca aj aktivita samotného sťažovateľa pri podaní sťažnosti predsedovi príslušného všeobecného súdu, nemôže už v súčasnosti obstať. Sťažnosť na prietahy predsedovi príslušného súdu podľa zákona č. 757/2004 z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s prihliadnutím na ustálenú judikatúru ESĽP už nemožno považovať za efektívny právny prostriedok nápravy porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu pozri aj rozsudok ESĽP vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07 a nálezy ústavného súdu č. k. IV. ÚS 135/2021 z 28. apríla 2021 a č. k. IV. ÚS 342/2020 z 8. septembra 2020). Skutočnosť, či sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy predsedovi všeobecného súdu, preto nemôže byť pre stanovenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia rozhodujúca.

30. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä ničím neodôvodnenú nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj jeho význam pre sťažovateľa, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

31. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti požadovanej sumy primeraného finančného zadosťučinenia prevyšujúcej sumu 2 000 eur nevyhovet tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto nálezu.

32. S prihliadnutím na uvedené preto ústavný súd rozhodol vo veci priznania primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to je uvedené v bodoch 3 a 5 výroku tohto nálezu.

VI. Trovy konania

33. Ústavný súd napokon priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 758,53 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti vykonané v roku 2022 a replika k vyjadreniu okresného súdu vykonaná v roku 2023) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2022 v sume 193,83 eur a za rok 2023 v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2022 v sume 11,63 eur a za rok 2023 v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje po jej navýšení o daň z pridanej hodnoty sumu 758,53 eur. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VII.

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu